

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ รายวิชาศิลปะป้องกันตัวของนักศึกษา
สาขาพลศึกษาชั้นปีที่ 4 ในการส่งเสริมสมรรถนะในศตวรรษที่ 21
ด้านการสื่อสารและการร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น
โดยใช้เทคนิคแบบร่วมมือ

The Development of Learning Management to Martial Arts of
the Fourth-Year Physical Education Students of Performance
Promotion in the 21st Century, in the Dimension of
Communications and Collaboration Skill by Local Wisdom in
Collaborative Techniques.

พิเชฐ สยมภูวานา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาศิลปะป้องกันตัวของนักศึกษาสาขาพลศึกษาชั้นปีที่ 4 ในการส่งเสริมสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้เทคนิคแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาศิลปะป้องกันตัว ภาคปกติ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) มคอ.3 ที่บูรณาการเนื้อหาทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยยึดเทคนิคแบบร่วมมือในรายวิชาศิลปะป้องกันตัว เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้านการสื่อสารและความร่วมมือ จำนวน 12 คาบ 2) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทักษะความสามารถในการเรียนการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (t-test Dependent) ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

¹ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

E-mail : s_pichet@hotmail.com

ผลการศึกษาทักษะความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการสื่อสารและความร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเทคนิคแบบร่วมมือ พบว่า นักศึกษามีทักษะความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการสื่อสารและความร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเทคนิคแบบร่วมมือสูงขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยก่อนการฝึก 1.82 และหลังการฝึกโดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.68 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

คำสำคัญ: ศตวรรษที่ 21, การสื่อสารและการร่วมมือ

Abstract

This was the research and development (R&D) under the performance promotion in the 21st century in the dimension of communication and collaboration by the local wisdom in collaborative techniques. That aimed to develop the innovation of classroom research in the learning management of martial art subject. There were thirty-five samples, who were the 4th year physical education students, Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University, registered the martial art course in year 2014/ 2nd semester.

The tools in research were 1) The Thai Quality framework: TQF in higher education regarding the collaboration technique for skill developing of learning management of the communication and collaboration during twelve class-times. 2) The evaluating of learning management planning for teaching skill. The description statistic and Paired-t test were the methods to analyze the data in research. And the results were discussed in following;

The leaning management skill comparison between before and after presented in overview results, there was 1.82 in pre-test and there was 4.68 in post-test at 0.00 of the significant level. And the study found that there were improving all of ten items of leaning management skill.

Keyword: 21st century, Communications and collaboration

บทนำ

การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ ตั้งใจเรียนและเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือความสำเร็จในชีวิตหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอน หรือผู้สอนด้วยเช่นกันหากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียน คือมีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้ เกิดทักษะหรือมีความชำนาญในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้ เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้สามารถนำความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีกได้อีกหนึ่ง การที่ผู้สอนจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญานั้น การส่งเสริมที่ดีที่สุดก็คือการให้การศึกษา ซึ่งจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2553, น. 3) การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันสถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและของท้องถิ่นเพื่อจัดสาระการเรียนรู้ของพื้นที่ การศึกษาให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ของท้องถิ่น ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ส่งเสริมและมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรโดยเฉพาะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีวิสัยทัศน์ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีอยู่ในทุกพื้นที่ที่แตกต่างกันไปตามสภาพวิถีชีวิตของคน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกิดจากการสั่งสมความรู้ของคนโบราณที่ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ จากประสบการณ์การดำรงชีวิต การผสมผสานของชาติพันธุ์และสภาพสังคมอัน หลากหลายจนได้สร้างรูปแบบของวัฒนธรรมประเพณีที่สามารถรองรับการอยู่ร่วมกันในสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ใช่ความรู้เฉพาะเรื่องแต่เป็นความรู้ที่เป็นองค์รวมซึ่งรวบรวมความรู้ต่างๆ ให้มาสัมพันธ์กันจนทำให้เกิดมิติรอบด้านหรือเห็นวิถีชุมชนนั่นเองกล่าวคือภูมิปัญญาจะสะท้อนความคิดความเชื่อความใฝ่ฝันซึ่งจะเห็นได้จากกฎเกณฑ์ทางสังคมความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว คนในชุมชนท้องถิ่นและจารีตประเพณีต่างๆ จะเห็นว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นรากฐานการดำรงชีวิตของกลุ่มคนที่สำคัญยิ่งทั้งนี้เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสรรพวิชาความรู้

ทั้งหมดที่ชุมชนท้องถิ่นใช้แก้ปัญหาหรือจรรโลงชีวิตของเขาไม่ว่าจะเป็นความรู้ที่มีการส่งเสริมการประยุกต์ใช้มายาวนานหรือความรู้ที่ชุมชนท้องถิ่นรับมาจากภายนอกล้วนแต่เป็นความรู้ที่ผ่านการพิสูจน์มาแล้วว่าเข้ากันได้กับวิถีด้านอื่นๆของชุมชนท้องถิ่นล้วนแต่เป็นประโยชน์ในการเลี้ยงชีพหรือประโยชน์ด้านอื่นๆในการดำรงชีวิตของชุมชนท้องถิ่นและปัจเจกชน (ชวน เพชรแก้ว, 2547)

มวยไทยเป็นกีฬา โดยมีการใช้นวมขึ้นเพื่อป้องกันการอันตรายที่เกิดขึ้น มวยไทยยังคงได้ชื่อว่า ศาสตร์การโจมตีทั้งแปด ซึ่งรวม สองมือ สองเท้า สองศอก และสองเข่า มวยไทยนั้นจะเป็นตัวกลางในการสะท้อนภาพเหตุการณ์สำคัญของวิถีสังคมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่เกิดขึ้นในยุคสมัยต่างๆตลอดจนสามารถสร้างความสำนึกรวมหมู่หรือสร้างพฤติกรรมร่วมทางสังคม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น บทบาทการพัฒนาจึงมีได้อยู่เพียงบัณฑิตหากแต่ยังต้องธำรงสถาบันให้เป็นที่พึ่งของท้องถิ่น ซึ่งตำบลพลายชุมพลถือว่าเป็นพื้นที่ในการให้บริการของมหาวิทยาลัย โดยเป็นชุมชนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับมหาวิทยาลัยผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นทางศิลปะการป้องกันตัว(มวยไทย) ของตำบลพลายชุมพลทำให้ผู้วิจัยมีความมั่นใจที่จะใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปะการป้องกันตัว(มวยไทย) มาบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนในวิชาศิลปะการป้องกันตัวสำหรับนักศึกษาสาขาพลศึกษาและส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนให้เกิดการทักษะเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและความร่วมมือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชาศิลปะการป้องกันตัว ของนักศึกษาสาขาพลศึกษาศึกษาชั้นปีที่ 4 ในการส่งเสริมสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้เทคนิคแบบร่วมมือ

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ความหมายของ Collaborative Learning

Collaborative Learning เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้เรียนและคณะได้ทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความรู้เป็นศาสตร์การสอน (Pedagogy) ที่มีศูนย์กลางอยู่ที่การ

สร้างความหมายร่วมกัน และเป็นกระบวนการที่อุดมไปด้วยความรู้และขยายมากขึ้น (Matthews,1996) นอกจากนั้น Buffy (1993)กล่าวว่า ความรู้ความจริง มีอยู่ในทุกหนทุกแห่ง รอเพียงการถูกค้นพบโดยความพยายามของมนุษย์ด้วยวิธีการทางสังคม โดยการช่วยเหลือพึ่งพาในการเรียนรู้ร่วมกัน (collaborative) ความรู้คือ สิ่งที่คนสร้างขึ้นมาด้วยการพูดคุยและการมีความเห็นพ้องกัน ทั้งยังมีความเห็นว่า Collaborative Learning ต้องการความเป็นอิสระไม่ขึ้นกับเนื้อหาวิชาหรือกระบวนการกลุ่ม ไม่มีการว่ากล่าวให้มีการทำงานเป็นกลุ่มจากครูแต่ครูจะเป็นเพียงผู้รับผิดชอบ เป็นสมาชิกเช่นเดียวกับนักเรียน ในชุมชนที่มีการค้นหาความรู้ Collaborative Learning เป็นการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดในกลุ่มเล็ก ไม่ใช่การเพิ่มความน่าสนใจของผู้มีส่วนร่วม แต่จะสนับสนุนการคิดวิเคราะห์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน เป็นโอกาสที่จะปลูกฝังให้เกิดการอภิปรายกัน มีความรับผิดชอบกับการเรียนรู้ของตนเอง (Johnson and Johnson, 1986) สรุปได้ว่า Collaborative Learning เป็นการเรียนรู้ที่อาศัยรูปแบบของวิธีการทางสังคมที่มีการพูดคุยเรียนรู้ระหว่างกลุ่มคน เพื่อสร้างความรู้ขึ้นมาด้วยตนเองจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยสนับสนุนการเรียนรู้ซึ่งเกิดจากความร่วมมือ การพึ่งพา และการช่วยเหลือกันให้มากที่สุด Collaborative Learning เป็นปรัชญารูปแบบของการดำเนินชีวิต (life style) ของมนุษย์ไม่ใช่เทคนิคในชั้นเรียน กล่าวคือ ในสถานการณ์ต่างๆ ผู้คนมักอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนกับผู้รอบรู้มีความรับผิดชอบระหว่างกลุ่มครอบครัวชุมชนขอเขตวิธีการที่กว้างขวาง ทั้งที่อยู่ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน มีการสร้างกลุ่มทำงาน (group work) อยู่รอบๆกิจกรรมในชั้นเรียน มีการอภิปรายระหว่างบุคคลด้วยการบรรยายสั้นๆ มีการศึกษาค้นคว้ากันเป็นทีมทั้งเทอมหรือตลอดปีเป้าหมายและกระบวนการเป็นกิจกรรมที่หลากหลาย สมาชิกบางคนในกลุ่มหรือคณะร่วมกันทำงานกันเป็นกลุ่มเล็กๆโดยเป็นลำดับขั้นตอน ส่วนคนอื่นอาจพัฒนาตนเองตามความสนใจ หรือมีการใช้คำถามในการพึ่งพาช่วยเหลือกันในการเรียนรู้บางครั้งภารกิจของผู้เรียนเป็นการสร้างความชัดเจน ภารกิจนี้ไม่ใช่ผลผลิต (Product) หรือผลลัพธ์แต่เป็นกระบวนการอย่างมีส่วนร่วม สมาชิกแต่ละคนจะมีความรับผิดชอบวิเคราะห์และสร้างความหมายร่วมกัน

พื้นฐานทางทฤษฎีของ Collaborative Learning

มีความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางพุทธิปัญญา และคอนสตรัคติวิสต์ดังที่ Barkley , Cross and Major (2004) ได้แสดงไว้ดังนี้

2.1 การเชื่อมต่อกับพุทธิปัญญา (Cognitive Connection) นักพุทธิปัญญาสมัยใหม่ได้กล่าวถึงโครงสร้างทางจิตใจ (mind) ที่เรียกว่า สกีม่า (schema หรือ schemata) ซึ่งเป็นโครงสร้างประกอบด้วยข้อเท็จจริง ความคิด ความสัมพันธ์ระหว่างระบบต่างๆ เช่น คนมีสกีม่าเกี่ยวกับวิทยาลัย จะเชื่อมโยงไปถึงลักษณะของนักเรียนรูปแบบของคณะ ที่ตั้ง เป็นต้น ดังนั้นสกีม่าจึงเป็นการรวบรวมจัดระเบียบสารสนเทศเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างเป็นความคิดรวบยอด (concept) จากที่ยกตัวอย่าง แต่ละคนจะมีสกีม่าเรื่องวิทยาลัยแตกต่างกัน ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากยิ่งขึ้นถ้าเขามีความรู้เดิมมาก่อน ทั้งนี้การค้นหาสารสนเทศในสมองเป็นเรื่องที่ยาก มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความลึกซึ้ง (deep) และลักษณะผิวเผิน(surface) ทำให้เกิดความแตกต่างทางการเรียนรู้ของ Saljo ซึ่งพบคำตอบในรูปแบบที่เป็นลำดับเกี่ยวกับความเข้าใจได้ดังนี้

- 1) การเรียนรู้เป็นการได้มาซึ่งสารสนเทศ หรือการรู้ให้มาก (knowing a lot)
- 2) การเรียนรู้คือความทรงจำ (memorizing)
- 3) การเรียนรู้เป็นการได้มาซึ่งข้อเท็จจริง และทักษะที่ใช้
- 4) การเรียนรู้จะสร้างสัมผัสการรับรู้หรือสร้างความหมาย
- 5) การเรียนรู้เป็นการทำให้เข้าใจ (comprehension) เป็นความสามารถใน

การทำ

ความเข้าใจ (Understanding) ด้วยการตีความหมายหลายครั้ง (reinterpret)

2.2 การเชื่อมต่อทางสังคม (Social Connections) จากฐานแนวคิดของ Vygotsky ที่กล่าวถึง ZPD หรือ Zone of Proximal Development ซึ่งเป็นพัฒนาการของความตั้งใจในการแก้ปัญหาที่สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้กับการต้องได้รับการแนะนำจากผู้ใหญ่หรือการพึ่งพาช่วยเหลือ (collaborative)

สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบพึ่งพา (Collaborative Learning) มีฐานแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ที่คิดสร้างขึ้นมาเอง โดยผู้เรียนมีการจัดเก็บรวบรวมสารสนเทศเข้าไว้ในโครงสร้างทางปัญญา โดยผ่านการเรียนรู้แบบร่วมมือพึ่งพาช่วยเหลือกันของคนในสังคม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำว่า “ภูมิปัญญา” (Wisdom) หรือ “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” (Popular wisdom) หรือ “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” (Local wisdom) ได้มีหน่วยงานทางการศึกษา นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญได้ใช้คำทั้ง 2 คือ “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” และ “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” ควบคู่กันไปแต่บางครั้งใช้คำใดคำหนึ่งเท่านั้นซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้

ภูมิปัญญา (Folk Wisdom) เป็นความคิดทางสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งสังคมขนาดใหญ่พอควรและดำรงอยู่ได้ยาวนานย่อมต้องมีด้วยกันทุกสังคม สังคมไทยเป็นสังคมเก่าแก่สังคมหนึ่ง จึงปรากฏภูมิปัญญาเช่นนี้อยู่จำนวนมาก ภูมิปัญญาเหล่านี้ นอกจากแสดงความเป็นไทย เป็นเอกลักษณ์ไทยที่สำคัญอย่างหนึ่งแล้วยังเป็นเครื่องชี้วัดความเจริญ และพัฒนาการของคนในชาตินั้นทั้งนี้ เพราะภูมิปัญญาเป็นสิ่งละเอียดอ่อนชาติที่เจริญมีสังคมที่สงบสุขร่มเย็นไม่ระส่ำระสาย และมีความเป็นอิสระจึงจะสามารถสร้างสรรค์ และสั่งสมภูมิปัญญาเฉพาะตนขึ้นมาได้

จากความหมายของภูมิปัญญา “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” เกิดจากการคิด หรือพื้นฐานความรู้ของชาวบ้าน หรือความรู้ของชาวบ้านที่เรียนรู้และมีประสบการณ์ต่อกันมา ทั้งทางตรงคือประสบด้วยตนเอง หรือทางอ้อมซึ่งเรียนรู้จากผู้ใหญ่ หรือความรู้ที่สะสมสืบต่อกันมา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า “ภูมิปัญญาท้องถิ่น” หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เอง แล้วนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา เป็นสติปัญญาเป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ที่ชาวบ้านสามารถคิดเอง ทำเอง โดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ไขปัญหาการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ รายวิชาศิลปะป้องกันตัว ของนักศึกษาสาขาพลศึกษาชั้นปีที่ 4 ในการส่งเสริมสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้เทคนิคแบบร่วมมือ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบ One Group Pretest-Posttest Design ทดลอง มีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาศิลปะป้องกันตัว ภาคปกติ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 35 คน

2. การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย

1. มคอ.3 ที่บูรณาการเนื้อหาทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยยึดเทคนิคแบบร่วมมือในรายวิชาศิลปะป้องกันตัว

2. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
3. แบบประเมินความรู้ของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและการร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 1. วัดทักษะการสื่อสารและการร่วมมือของนักศึกษา ก่อนเรียน
 2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตาม มคอ.3 ที่บูรณาการเนื้อหาทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยยึดเทคนิคแบบร่วมมือรายวิชาศิลปะป้องกันตัว ให้กับนักศึกษา
 3. วัดทักษะการสื่อสารและการร่วมมือของนักศึกษา หลังเรียน
 4. ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา
 5. ให้ความรู้กับครูในชุมชนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและการร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น
 6. ประเมินความรู้ครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและการร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
 1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ความถี่ และร้อยละ
 2. เปรียบเทียบทักษะการสื่อสารและการร่วมมือก่อนและหลังเรียนรายวิชาศิลปะป้องกันตัว ใช้เทคนิคแบบร่วมมือของนักศึกษาศาสาวิชาพลศึกษาชั้นปีที่ 4 โดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent)
 3. ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 4. เปรียบเทียบความรู้ของครูในชุมชนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและการร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70
5. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 5.1 ตัวแปรอิสระ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารและการร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ นักศึกษาเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือและความสามารถในการจัดการเรียนรู้ด้านการสื่อสารและความร่วมมือ

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ความถี่ ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. t-test Dependent

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้เทคนิคแบบร่วมมือ พบว่า นักศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

2. ผลการศึกษาทักษะความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการสื่อสารและความร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเทคนิคแบบร่วมมือก่อนการเรียนและหลังการเรียน พบว่า นักศึกษามีทักษะความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการสื่อสารและความร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเทคนิคแบบร่วมมือในทางที่ดีขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยก่อนการฝึก 1.82 และหลังการฝึกโดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.68

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 แสดงว่าสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือหลังเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคร่วมมือเกิดขึ้นสูงกว่าการเรียนแบบปกติ และนักศึกษามีทักษะความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการสื่อสารและความร่วมมือผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยเทคนิคแบบร่วมมือทุกคน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ กัณหา (2554, น. 114-117) ได้ศึกษา การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนวัดศรีสุนทร อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนวัดศรีสุนทร อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้กลยุทธ์การประชุม เชิงปฏิบัติการ และการกำกับติดตาม เมื่อครบ 2

วงรอบแล้ว ทำให้ครูผู้สอนสามารถสอนผู้เรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างเหมาะสม ครูสามารถนิเทศได้ อีกทั้งกลุ่มร่วมศึกษาค้นคว้ายังได้รับความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนด้านอื่นๆ อันจะประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อุบลวรรณ ส่งเสริม (2555, น. 158-165) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษาครูมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสารและการร่วมมือหลังเรียนของนักศึกษาสามารถใช้ได้กับผู้เรียนทุกคน ในการจัดการเรียนรู้ผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการต่างๆ ทุกครั้งที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งในแต่ละครั้งอาจจะฝึกทักษะได้ไม่ครบ แต่ถ้าฝึกบ่อยๆก็จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะได้

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทักษะ/กระบวนการแก้ปัญหาในชั่วโมงแรกๆ นักเรียนยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรม ดังนั้นผู้สอนควรเริ่มต้นจากการชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการการปฏิบัติตน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนเกณฑ์การให้คะแนนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่มให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนดำเนินการกิจกรรม
2. การทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้สอนควรคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนช่วยเหลือและปรึกษาหารือกันในระหว่างทำกิจกรรม
3. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ โดยเลือกใช้รูปแบบวิธีการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนและสาระการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและพัฒนาตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษารายละเอียดการใช้ทักษะ/กระบวนการแก้ปัญหา ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระพลศึกษา กับนักศึกษาระดับอื่น หรือปรับเปลี่ยน

ประยุกต์ใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2. ควรทำการศึกษาผลของการเรียนรู้โดยใช้ทักษะ/กระบวนการแก้ปัญหาที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่นเจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจในการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ความคงทนในการเรียนรู้ เป็นต้น

3. ควรมีการทดลองใช้วิธีการเรียนรู้รูปแบบอื่น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการใช้ทักษะ/กระบวนการแก้ปัญหาเรื่องอื่นๆ ในลำดับต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กฤษณา วงษาสันต์ และคณะ. (2542). **วิถีไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทคอมฟอร์ม จำกัด.

กองการศึกษา โรงเรียนทหารนาวิกโยธิน ศูนย์การฝึกหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน. (2554) เรื่อง การต่อสู้ป้องกันตัว ข้อมูล 24 มกราคม 2558 จาก http://www.marines.navy.mi.th/km_education/pdf_54/km_3/km_to_su54.pdf

ปัฐนันท์ เม่งช่วย.(2552). **กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงกรณีศึกษาโรงเรียนรัตนานิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี**.ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษาศาครวิชา การศึกษา.บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รัตนะ บัวสนธ์. (2537). **ที่มาและความหมายของภูมิปัญญาไทย**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

โรงเรียนเตรียมทหาร. (2557). **การเรียนรู้แบบพึ่งพา (Collaborative learning)**. ข้อมูล 10 ธันวาคม 2557, จาก http://www.afaps.ac.th/~edbsci/pdf/km/khemi3_cl.pdf

วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ บริษัท ตลาดตา พันลิเคชั่น จำกัด.

- วีไลวรรณ กัณหา.(2554).การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโรงเรียนวัดศรีสุนทร อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์จังหวัดบุรีรัมย์.ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริพงษ์ นวลแก้ว. (2540). การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา. (2557,มกราคม,ปีแรก). ข่าวประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ “ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21”. ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา,หน้า1.
- สุธิวงศ์ พงษ์ไพบูลย์. (2540). “ภูมิปัญญาชาวบ้านภาคใต้” ทักษิณคดี. 4(3) : 33-42; ก.พ - ก.ค.
- สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. (2542). การกระจายอำนาจการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- สมใจ รอดสุขเจริญ ศิลปะป้องกันตัว ข้อมูล วันที่ 24 มกราคม 2558 จาก <http://www.3armyarea-rta.com/handtohand/pdf/preamble.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **แนวทางการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. (2557). **รวมบทความทักษะแห่งศตวรรษที่ 21** ค้นข้อมูล 10 ธันวาคม 2557, จาก <http://www.srn2.go.th>
- อุบลวรรณ ส่งเสริม.(2555).การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู.ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาการศึกษา.บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์